

Ert datum Er referens
2019-05-17 Dnr I2019/00075/D
Datum Vår referens
2019-06-14 MB

Infrastrukturdepartementet
Via e-post:
i.remissvar@regeringskansliet.se

Promemoria – Kompletterande förslag till betänkandet Frekvenser i samhällets tjänst (SOU 2018:92)

IT&Telekomföretagen har beretts tillfälle att lämna remissvar över rubricerad promemoria och vill med anledning av det framföra följande. Det som anfördes i remissvaret till betänkandet (dnr N2019/00192/D) gör sig gällande även för de kompletterande förslag som nu remitterats. Detta gäller t.ex. vad som däri anförts om att förslagen präglas av en hög grad av otydlighet och att de inte tillräckligt belyser/analyserar konsekvenserna för tillståndshavarna eller tillvaratar deras rättigheter, (bl.a. genom att ge tillräcklig insyn i ärendet, möjligheter att bemöta och motbevisa de påståenden som förs fram samt att kunna vidta rättelse). Såsom vi anförde i tidigare remissvar är förslaget om att tillståndsmyndigheten ska kunna återkalla tillstånd väldigt långtgående. Med de långa tillståndstider som framförallt s.k. blocktillstånd tilldelas på idag (normalfallet 25 år) kan ett återkallande för tillståndshavaren i det närmaste jämföras med konfiskering. Detta i all synnerhet som regler om kompensation och möjligheterna för tillståndshavaren att antingen vidta rättelse och/eller att få saken prövad innan den genomförs helt saknas i förslagen.

Som vi framhållit tidigare så är IT&Telekomföretagen och våra medlemsföretag självklart inte emot ökad säkerhet generellt. Tvärt om stöder vi uppfattningen att det behövs ett ökat säkerhetsmedvetande. Det är av avgörande betydelse att såväl infrastruktur som tjänster är säkra och inte minst att användare är medvetna om säkerhetsdimensionen. Vi och våra medlemsföretag arbetar också kontinuerligt med säkerhetsfrågor. Men vi ifrågasätter lämpligheten att koppla säkerhetsfrågan till enskilda tillstånd i specifika frekvensband genom att ställa säkerhetsrelaterade villkor i tillstånd att använda spektrum. Det är för oss inte heller klart hur den nu föreslagna strukturen kan kombineras med den gällande, från EU-rätten härstammande, inriktningen med teknik- och tjänsteneutrala tillstånd. Om avsikten är att öka säkerheten i den underliggande infrastrukturen för det digitala samhället så behöver också bredbandsfrågan ses i ett sammanhang. Bredbandsinfrastrukturen består ju, som vi utvecklat i tidigare remissvar, av såväl fasta som trådlösa komponenter och därför behöver en mer generisk strategi tillämpas. Vi anser därför att det vore en bättre väg för att öka säkerheten att formulera generella säkerhetskrav som gäller för all verksamhet

och inte bara för nyttjande av ett specifikt spektrumtillstånd. Med generellt tillämpliga krav får också marknads aktörer den förutsebarhet som efterfrågas och därmed skulle inte investeringsviljan påverkas på samma sätt som med den nu föreslagna modellen. Vi vill också påpeka att säkerhetsrelaterade regler redan finns bl.a. i den nyligen reviderade säkerhetsskyddslagen.

Enligt vår uppfattning innebär de förslag som nu presenteras också att tillståndsmyndigheten, PTS, hamnar i en svår situation. Enligt förslaget ska de, på basis av uppgifter från Säkerhetspolisen och/eller Försvarmakten, göra avvägningar om huruvida en tillståndshavare ska få eller få behålla ett tillstånd, eller få ändrade tillståndsvillkor och myndigheten ska också göra avvägningar om de underlag de fått kan delas med tillståndshavaren. Myndigheternas service- och upplysningskyldighet har skärpts med den nya Förvaltningslagen (SFS 2017:900). Men enligt de nu remitterade förslagen blir PTS istället mer av en "mellanhand" som i stort förväntas exekvera säkerhetsmyndigheternas beslut och sedan också försvara dessa i domstol vid överklagande. Skulle myndigheten emellertid välja att istället fatta ett "eget" beslut och låta en tillståndshavare få ett tillstånd, trots säkerhetsmyndigheternas avrådan, ja då kan PTS ändå komma att behöva processa beslutet i domstol. För då har säkerhetsmyndigheterna, enligt förslaget, rätt att överklaga beslutet och PTS ska då vara motpart.

IT&Telekomföretagen vill också, och i tillägg till vad som tidigare anförts, framhålla följande kring de tre förslag som nu lagts.

3.1 Sveriges säkerhet i tillstånd att använda radiosändare

Det vi framfört i tidigare remissvar om att förslaget inte tillvaratar tillståndshavarnas rättigheter gör sig gällande med samma tyngd även i detta ärende. I den nu remitterade promemorian saknas helt analys kring, och bestämmelser som säkerställer att, tillståndshavare får tillräcklig insyn i ärenden om såväl ansökningar om tillstånd som återkallande av tillstånd och ändringar av tillståndsvillkor på Säkerhetspolisens eller Försvarmaktens begäran. Liksom förslaget i betänkandet är även detta förslag behäftat med en hög grad av otydlighet som inte tillräckligt belyser/analyserar konsekvenserna av förslagen för tillståndshavarna eller tillvaratar deras rättigheter, (bl.a. genom att ge tillräcklig insyn i ärendet, möjligheter att bemöta och motbevisa de påståenden som förs fram samt att kunna vidta rättelse).

IT&Telekomföretagen vill upprepa att det vore en bättre väg att formulera generella säkerhetskrav som gäller för all verksamhet och inte bara för nyttjande av ett specifikt spektrumtillstånd. Med generellt tillämpliga krav får också marknads aktörer den förutsebarhet som efterfrågas och därmed skulle inte investeringsviljan påverkas på samma sätt som med den nu föreslagna modellen.

3.2 Sekretess och partsinsyn

IT&Telekomföretagen vill i den här delen framhålla det centrala i att enskild som berörs av myndighetsutövning har insyn i ärende såväl hos tillståndsmyndigheten

som i efterföljande process i domstol, även vad gäller uppgifter som annars omfattas av sekretess för att kunna ta tillvara sin rätt.

3.3 Överklagande

IT&Telekomföretagen anser att det är olämpligt att statliga myndigheter driver rättsprocesser mot varandra i förvaltningsdomstol. Staten och dess myndigheter utgör samma juridiska person och måste förväntas kunna komma överens genom inbördes samordning.

--

IT&Telekomföretagen vill avslutningsvis framhålla vikten av väl underbyggda och förankrade utredningar när ny lagstiftning föreslås samt att det funnits ordentligt med tid för remittering och behandling och analys av de svar som kommer in innan en slutlig lagstiftningsprodukt tas fram. Det faktum att de nya bestämmelserna förslås träda i kraft redan 1 december i år, dvs mindre än ett halvår efter att remissvaren lämnat in, oroar i detta avseende.

För IT&Telekomföretagen inom Almega

My Bergdahl, näringspolitisk expert

Åsa Zetterberg, förbundsdirektör